

Súd: Okresný súd Michalovce
Spisová značka: 23P/36/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7724200891
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Uhrínová
ECLI: ECLI:SK:OSMI:2024:7724200891.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Michalovce, sudkyňa JUDr. Jana Uhrínová, vo veci maloletých detí A.: B., nar. XX.X.XXXX, dieťa matky C. A., nar. XX.X.XXXX, bytom D., toho času v ÚVTOS Levoča a otca E. A., nar. X.X.XXXX, bytom F. X, G. a H., nar. XX.XX.XXXX, dieťa matky C. A., nar. XX.X.XXXX, bytom D., toho času v ÚVTOS Levoča a otec neuvedený, obidvaja zastúpení kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Michalovce, o návrhu navrhovateľky E. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom D., toho času G. X, G., o zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I./ Zveruje maloleté deti A.: H., nar. XX.XX.XXXX a B., nar. XX.X.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti E. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. X, G., ktorá bude vykonávať osobnú starostlivosť o maloletých v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia.

II./ Právo zastupovať maloletých a spravovať ich majetok má iba v bežných veciach.

III./ Zaväzuje matku i otca povinnosťou prispievať na výživu maloletej B. A., nar. XX.X.XXXX, sumou vo výške 30% zo sumy životného minima na jedno nezaopatrené, neploleté dieťa, ktoré je aktuálne vo výške 36,83 Eur, vždy do 20-teho dňa v mesiaci vopred, počnúc právoplatnosťou rozsudku.

IV./ Zaväzuje matku povinnosťou prispievať na výživu maloletého H. A., nar. XX.XX.XXXX, sumou vo výške 30% zo sumy životného minima na jedno nezaopatrené, neploleté dieťa, ktoré je aktuálne vo výške 36,83 Eur, vždy do 20-teho dňa v mesiaci vopred, počnúc právoplatnosťou rozsudku.

V./ Matka i otec sú povinní počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, poukazovať výživné na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Michalovce, I. X, G., číslo účtu: I. XX XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX.

VI./ Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1./ Podaním doručeným tunajšiemu súdu dňa 22.2.2024 podala navrhovateľka E. A. návrh, ktorým by boli maloleté deti A. B. J. B., nar. XX.X.XXXX a H., nar. XX.XX.XXXX, zverení do jej náhradnej osobnej starostlivosti. Návrh odôvodnila tým, že je staršou sestrou maloletých detí a s maloletými deťmi žije v nájomnom sociálnom 2+1 izbovom byte. Je slobodná, žije v družskom vzťahu a so svojím druhom vychovávajú svoje dve maloleté deti. Otec mal. B. E. A. s nimi v spoločnej domácnosti už roky nebýva a matka dňa 29.2.2024 má nastúpiť na výkon trestu odňatia slobody. Nakoľko s mladšími súrodencami žije v spoločnej domácnosti a pomáha mame s ich starostlivosťou, chce sa o nich starať aj naďalej a vychovávať ich do doby kým sa matke neskončí výkon trestu. Jej druh súhlasí so zverením maloletých detí do jej starostlivosti. Súrodenci sú zdraví. Maloletá B. je žiačkou 5. ročníka ŠZŠI v Michalovciach

a maloletý H. je študentom OUI Michalovce. Navrhovateľka sa dokáže so svojím druhom postarať o maloleté deti a zabezpečiť im priaznivý psychický, fyzický a sociálny vývin.

2./ Matka sa na pojednávanie dňa 4.4.2024 nedostavila. Takisto sa nedostavil ani otec maloletého H.. Súd pojednával vec v neprítomnosti rodičov.

3./ Navrhovateľka na pojednávaní konanom dňa 4.4.2024 uviedla, že trvá na podanom návrhu. Chce, aby boli jej dvaja súrodenci B. a H. zverení do jej náhradnej osobnej starostlivosti z toho dôvodu, že jej otec žije na ulici F. v G., o deti sa však nedokáže postarať. Matka nastúpila do výkonu trestu odňatia slobody, pôvodne nastúpila do K. ale aktuálne navrhovateľka nevedela uviesť, či je ešte v tomto ústave. O deti sa dokáže postarať, má vytvorené podmienky. Deti riadne navštevujú školu, nie sú s nimi žiadne výchovné problémy.

4./ Kolízny opatrovník v plnom rozsahu súhlasil s podaným návrhom, pretože je v záujme maloletých detí, aby boli zverené do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky. V rodine prešetrili pomery a zistili, že matka je vo výkone trestu a otec vzhľadom na svoje zdravotné pomery sa o deti nedokáže postarať. Navrhovateľka má vytvorené vhodné podmienky na to, aby zabezpečovala starostlivosť o obe maloleté deti.

5./ Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom návrhu, s predloženými listinnými dôkazmi, výsluchom účastníkov a zistil tento skutkový stav:

6./ Navrhovateľka je staršou sestrou maloletých detí a s maloletými deťmi žije v nájomnom sociálnom 2+1 izbovom byte. Je slobodná, žije v družskom vzťahu a so svojím druhom vychovávajú svoje dve maloleté deti. Otec mal. B. E. A. s nimi v spoločnej domácnosti už roky nebýva a matka nastúpila na výkon trestu odňatia slobody. Nakoľko s mladšími súrodencami žije v spoločnej domácnosti a pomáha mame s ich starostlivosťou, chce sa o nich starať aj naďalej a vychovávať ich do doby kým sa matke neskončí výkon trestu. Jej druh súhlasí so zverením maloletých detí do jej starostlivosti. Súrodenci sú zdraví. Maloletá B. je žiačkou 5. ročníka ŠZŠI v Michalovciach a maloletý H. je študentom OUI Michalovce.

7./ Z potvrdenia od všeobecného lekára (čl. 14 spisu) súd zistil, že navrhovateľka je zdravotne spôsobilá zabezpečovať starostlivosť o maloleté deti.

8./ Takisto súd z lustrácie v Registri trestov Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky zistil, že navrhovateľka nemá záznam v registri trestov.

9./ Z lustrácie v registri ZVJS (čl. 19 spisu) a predloženej výzvy na nastúpenie do výkonu trestu (čl. 8 spisu) bolo zistené, že matke C. A. bol uložený trest v trvaní od 6.3.2024 do 12.7.2024 trestným rozkazom Okresného súdu Michalovce zo dňa 31.8.2021, sp. zn. 4T/93/2021 z prečinu ohrozovania mravnej výchovy mládeže a nariadený výkon trestu uznesením zo dňa 5.2.2024, sp. zn. 4T/43/2021.

10./ Podľa § 45 ods. 1 z. č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len Zákon o rodine), ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

11./ Podľa § 45 ods. 2 Zákona o rodine, pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

12./ Podľa § 45 ods. 3 Zákona o rodine, v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

13./ Podľa § 45 ods. 4 Zákona o rodine, osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

14./ Podľa § 45 ods. 6 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stykať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

15./ Podľa § 45 ods. 7 Zákona o rodine, vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

16./ Podľa § 45 ods. 8 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

17./ Podľa § 46 ods. 1 Zákona o rodine, maloleté dieťa možno zveriť do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti manželom.

18./ Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

19./ Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

20./ Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

21./ Súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že v danom prípade je v najlepšom záujme maloletej Agnesy a maloletého H., aby boli zverení do náhradnej osobnej starostlivosti staršej sestry E. A., ktorá maloletým deťom zabezpečuje starostlivosť v potrebnom rozsahu. Navrhovateľka poskytuje maloletým deťom dostatočnú starostlivosť a výchovu a je medzi nimi vytvorená pevná citová väzba. Navrhovateľka má vytvorené vhodné podmienky pre starostlivosť a výchovu maloletých detí a je

schopná maloletým poskytovať starostlivosť a výchovu do doby, kým sa matka nevráti z výkonu trestu pre ich ďalší priaznivý psychický, fyzický a sociálny vývin. Súd pri zverení maloletých detí do náhradnej starostlivosti uprednostní blízku osobu (navrhovateľka je sestra maloletých detí), ak má vytvorené vhodné podmienky. Náhradná osobná starostlivosť má prednosť pred ústavnou starostlivosťou a táto forma starostlivosti je v súčasnej dobe najlepším možným riešením životnej situácie maloletej B. a maloletého H., ktorí budú môcť vyrastať v prirodzenom rodinnom prostredí.

22./ O výživnom súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 62 zákona o rodine a zaviazal matku a otca maloletých detí prispievať na výživu sumou 30% zo sumy životného minima. Vyživovacia povinnosť v minimálnom rozsahu bola rodičom uložená vzhľadom na príjmové pomery rodičov (matke dňom nástupu do výkonu trestu boli odňaté prídavky na deti a dávka v hmotnej núdzi a otec poberá invalidný dôchodok). Súd poukazuje na tú skutočnosť, že výživné v rozsahu 30% zo sumy životného minima, ktoré je v súčasnej dobe vo výške 36,83 EUR je povinný prispievať každý rodič bez ohľadu na to, či vôbec nejakým príjmom disponuje.

23./ Rodičia sú povinní platiť výživné na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Michalovce tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku.

24./ O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len CMP), podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku sú oprávnení podať odvolanie iba otec a matka, pretože všetky ostatné osoby oprávnené podať odvolanie sa po vyhlásení rozsudku vzdali odvolania (§ 368 z. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok /ďalej len CSP/).

Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje (362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (62 ods. 1 CMP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 2 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia (§ 376 CMP).